

Faglig råd for elektrofag

Adresse: Utdanningsdirektoratet, Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO
Sekretær: Knut Maarud, telefon sentralbord: 23 30 12 00
Telefon direkte: 23 30 13 19 Mobil: 96 23 24 68
E-post: post@udir.no kma@utdanningsdirektoratet.no
Hjemmeside: www.utdanningsdirektoratet.no www.fagligerad.no

Referat
oppdatert:
19.03.2015

Elektrofag

Referat

Møte 1-2015 i Faglig råd for elektrofag.

Torsdag 26.02.2015

Utdanningsdirektoratet, møterom 3 kl. 10.00-15.00

Til stede:

Svein Harald Larsen (leder)
Are Solli (nestleder)
Arild Skjølsvold
Inger Vagle
Øystein Fagerli
Hans Jacob Edvardsen
Monica Derbakk
Rolf Næss
Kjetil Tvedt
Hugo Alexandersen
Lasse Lilleødegaard
Arne Hovland (vara for Eikrem)
Ida Skauge (vara)

Organisasjon:

Norsk Teknologi
EL og IT – forbundet
Utdanningsforbundet Til kl 14.30
Utdanningsforbundet Fra kl 12.00
Skolenes landsforbund
KS
EL og IT – forbundet
Spekter
Norsk industri Til kl. 11.30
Energi Norge
Fellesforbundet Til kl 14.30
NHO Luftfart
Elevorganisasjonen

Observatører:

Runar Røsbekk (fra kl. 12.00) DSB Fra kl. 12.00
Jens Harald Jensen (fra kl. 12.00) Nasjonal kommunikasjons-
myndighet (Nkom) Fra kl. 12.00

Fra Utdanningsdirektoratet:

Ivar Svensson Avdeling for vurdering
Frode Midtgaard Avdeling for læreplanutvikling
Sebastian Asbjørnsen (til sak 1) Avdeling for fag- og
yrkesopplæring
Knut Maarud Avdeling for fag- og
yrkesopplæring

Forfall:

Ragne Eikrem (vara deltok) NHO Luftfart
Trond Våga (vara Askild kunne ikke) Industri og energi
Randi Solberg (vara ikke innkalt) EL og IT – forbundet
Andre Bøhm (vara møtte) Elevorganisasjonen

Dagsorden:

- 1 - 2015 Godkjenning av innkalling og referat.
- 2 - 2015 Orienteringssaker
- 3 - 2015 Valg til arbeidsutvalget
- 4 - 2015 Tilbudsstrukturen
- 5 - 2015 Forslag til bestilling til faglig råd – Utviklingsredegjørelse for 2015/2016
- 6 - 2015 Skipselektrikerfaget - forslag til femårig opplæringsløp for skipselektrikeroffiserer (ETO)
- 7 - 2015 Forsøk med ny IKT-utdanning – Bleiker vg skole
- 8 - 2015 Gjennomgang av regelverket om fag- og svenneprøver
- 9 - 2015 Forslag til endringer i læreplan for vg3 togelektrikerfaget
- 10 - 2015 Gjennomgående dokumentasjon
- 11-2015 Høring - Forslag om sentralt gitt skriftlig eksamen på Vg3/opplæring i bedrift for lærlinger innenfor bygg- og anleggsteknikk og forslag til endringer i eksamensordning for elektrofagene
- 12-2015 Forslag fra Faglig råd for elektrofag om gjeninnføring av eksamen i programfag på vg1 elektro
- 13-2015 Høring – kryssløp fra Vg2 industriteknologi til Vg3 motormekanikerfaget
- 14-2015 Pilot om innflytelse over læreplaner i Vg3
- 15-2015 Møteplan 2015
- 16-2015 Eventuelt

1-2015	<p>Godkjenning av innkalling og referat. Referat fra forrige møte: http://fagligerad.no/</p> <p>Sebastian Asbjørnsen informerte om føring av reiseregninger</p> <p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Referat fra Faglig råd for elektrofag sitt møte onsdag 03.12.2014 ble godkjent</i> 2. <i>Innkalling til møte i Faglig råd for elektrofag torsdag 26.02.2015 ble godkjent.</i>
2-2015	<p>Orienteringssaker</p> <p>a. Høring – greenkeeperfaget Det faglige rådet har i e-post datert 29.01.2015 mottatt høring om opprettelse av greenkeeperfaget. Faget skal bygge på Vg2 anleggsgartner- og idrettsanleggsgfaget, og vil ligge i utdanningsprogrammet for naturbruk Høringsfrist er 27. april 2015. lenke <i>FREL avgir ikke høring</i></p> <p>b. Spørsmål til Skole-Norge høsten 2014 Rapporten ble publisert 30.januar 2015. Lenke I undersøkelsen ble fylkeskommunene bl a spurt om yrkesopplæringsnemndas rolle. Undersøkelsen viser at nemnda er ikke den viktigste kilden til informasjon om behovene i det regionale arbeidsliv. Det er heller ikke i nemnda at samarbeidet mellom fylkeskommunen og det lokale arbeidslivet finner sted. 10 av 17 fylker oppgir likevel at fylkeskommunen og nemnda arbeider i fellesskap med å utvikle og forbedre fag- og yrkesopplæringen. <i>Bør rådet se på rapporten/YONs rolle? Administrasjonen har svart, ikke nemnda selv. Fire ganger så mange jobber i opplæringskontorene som i fagopplæringskontorene. Settes som sak på neste rådsmøte. Alle må lese sluttrapport + spørsmål til skole-norge.</i></p> <p>c. Opplæringskonferansen 3-4. februar 2015 Norsk teknologi sin opplæringskonferanse ble arrangert i Tromsø 4. og 5. februar 2015. <i>AU + Inger Vagle deltok. KD skulle innlede, men måtte melde forfall pga sykdom. Knut Maarud holdt innledning for Utdanningsdirektoratet.</i></p> <p>d. Sluttrapport om opplæringskontorenes rolle Rapporten drøfter opplæringskontorenes organisering og rolle i utdanningssystemet, herunder partene i arbeidslivet sin innflytelse på opplæringskontorenes drift. lenke <i>50% av tilskuddet går til kontoret. Mye viktig informasjon i rapporten som kan brukes i utviklingsredegjørelsen.</i></p> <p>e. Fellesmøte mellom SRY og faglige råd 22. januar 2015: Dagsorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisering av gjennomgangen av tilbudsstrukturen (se sak 3) • Oppfølgingen av tiltak i Samfunnskontrakten • Om fornyet Generell del av læreplanverket • Pilotering om avgjørende innflytelse på Vg3-læreplaner (se sak 2e) • Innspill til ny stortingsmelding om livslang læring • Runde rundt bordet – rådernes rammebetingelser i 2015 <p>f. Høring - NOU 2014: 14 Fagskolen - et attraktivt utdanningsvalg NOU 2014: 14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg er sendt på høring. Lenke Fagskolenivået er en tertiærutdanning og ligger utenfor rådernes ansvarsområde. Fagskolen er allikevel et viktig tilbud til fagarbeidere som ønsker videreutdanning. Sekretariatet ber om at de faglige rådene selv vurderer om de ønsker å avgi høringsuttalelse i saken. Høringsfrist er 25.03.2015.</p>

Rådet avgir ikke høringsuttalelse.

g. Indikatorrapport - oppfølging av samfunnskontrakten

[lenke](#) Samfunnskontrakten for flere læreplaner har som mål å øke antall lærekontrakter med 20 prosent fra 2011 til 2015. Indikatorrapporten ble publisert 17.02.2015, og skal dokumentere om målene er nådd. Det er de ikke. Men rapporten viser at elektrofag er det utdanningsprogrammet hvor flest lærlinger oppnår fagbrev (89 %).

Tabell 2: Oppnådd fagbrev per 1. oktober to til fem år etter påbegynt lære, fordelt på utdanningsprogram. 2009-kullet.

	2011	2012	2013	2014	Populasjon
Bygg- og anleggsteknikk	42 %	69 %	76 %	78 %	3 205
Design og håndverk	40 %	60 %	65 %	68 %	1 463
Elektrofag	26 %	81 %	88 %	89 %	2 573
Helse- og oppvekstfag	62 %	75 %	79 %	80 %	2 467
Medier og kommunikasjon	53 %	69 %	73 %	76 %	99
Naturbruk	51 %	67 %	73 %	75 %	401
Restaurant- og matfag	62 %	74 %	76 %	77 %	1 155
Service og samferdsel	59 %	73 %	76 %	77 %	1 594
Teknikk og industriell produksjon	66 %	82 %	85 %	86 %	3 471
Totalt	51 %	75 %	79 %	81 %	16 428

Dette er tall vi bør "skryte" av. Dette er også 9% over landssnittet.

Vedtak:

Sakene tas til orientering

3-2015

Valg til arbeidsutvalget.

Det er opp til faglig råd om de ønsker å ha et arbeidsutvalg, og hvordan det skal sammensettes. AU i Faglig råd for elektrofag har hatt følgende sammensetting:

- Svein Harald Larsen
- Are Solli
- Arild Skjølsvold. Første vara: Øystein Fagerli. Annen vara: Inger Vagle

Arild Skjølsvold har av arbeidsmessige årsaker frasagt seg vervet i arbeidsutvalget. Øystein Fagerli er pga arbeidsmengde og reiser ikke aktuell som fast representant i AU.

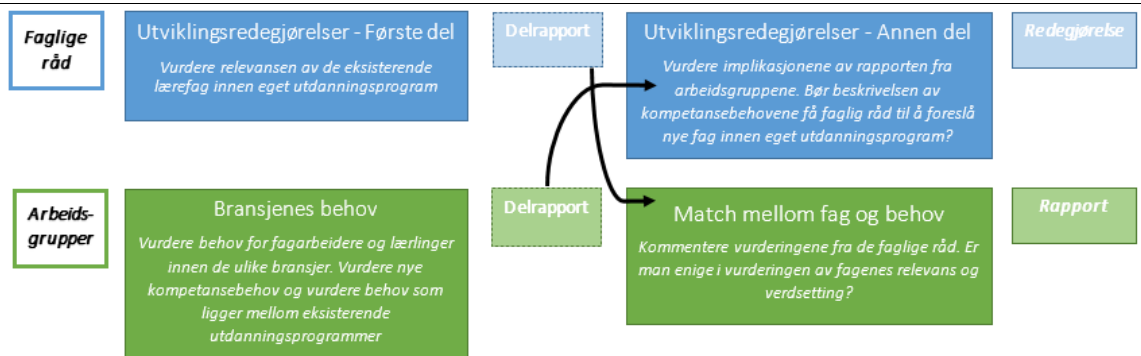
Vedtak:

Referat fra faglig råd for elektrofag oppnevner Inger Vagle som medlem av arbeidsutvalget, med Øystein Fagerli som vara.

4-2015

Tilbudsstrukturen – etablering av arbeidsgrupper på tvers av faglige råd

Et av tiltakene i stortingsmelding 20 er å åpne for mer fleksibilitet i opplæringsløpene slik at strukturen bedre kan imøtekomme elevers og fagområders ulike behov. Kunnskapsdepartementet har derfor gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å «styrke kvaliteten på og relevansen av fag- og yrkesopplæringen ved å gjennomgå tilbudsstrukturen i samarbeid med partene i arbeidslivet. Direktoratet presenterte et forslag til organisering av arbeidet som blant annet omfatter utarbeiding av utviklingsredegjørelser i de faglige rådene og etablering av fire arbeidsgrupper på tvers av faglige råd som skal gi innspill i prosessen.

Direktoratet ser for seg at utfall av prosessen kan være:

- Nedleggelse av fag
- Nye fag
- Oppsplitting av fag
- Helt nye opplæringsmodeller

Arbeidsgruppene skal være bredt sammensatte, foreta en detaljert faggjennomgang, og vurdere framtidige behov for kompetanse. Framdriftsplan:

Januar-februar 2015	Rekruttere arbeidsgruppeledere
Februar 2015	Ferdig mandat
Januar-februar 2015	Utarbeide startpakker til faglige råd
Januar-februar 2015	Henvendelse til aktører (rekruttere arbeidsgruppemedlemmer)
Februar 2015	Bestille utviklingsredegjørelser 2015/2016
Februar/mars 2015:	Arrangere oppstartseminar
Mai 2015	Workshop med forskere, leveranse fra forskningsutlysning
1. oktober 2015	Delrapport fra faglige råd, del 1 av utviklingsredegjørelser
1. oktober 2015	Delrapport fra arbeidsgruppene
1. mars 2016	Frist for de faglige rådene å levere Utviklingsredegjørelser
1. mars 2016	Rapport med anbefalinger fra arbeidsgruppene
Høsten 2017	Endringer skal iverksettes

Saken ble også drøftet på fellesmøtet til SRY - faglige råd den 22. januar 2015.

SRY vil behandle spørsmålet om etablering av arbeidsgrupper i møte 5. mars 2015. I sakspapirene ligger oppsummering av uttalelser fra de faglige rådene - med unntak av elektro. Det faglige rådet reagerer på at SRY ikke blir opplyst om at manglende uttalelse fra elektro skyldes at rådet har fått utsatt frist til 1. mars med å kommentere forslaget.

Rådet drøftet problemstillingene, og forslaget til vedtak ble endret etter diskusjonen i møtet.

Vedtak:

1. *Faglig råd for elektrofag viser til forslag sendt de faglige rådene 8. januar 2015 om organisering av arbeidet med gjennomgang av tilbudsstrukturen. Forslaget innebærer etablering av arbeidsgrupper som skal arbeide parallelt med de faglige rådene og hver for seg rapportere til direktoratet. Elektrofagene ser ut til å skulle inngå i gruppe 4, sammen med blant annet byggfagene og TIP-fagene. De foreslåtte arbeidsgruppene skal være å vurdere arbeidslivets behov innenfor relevante bransjer, og vurdere hvilke konsekvenser dette har for utdanningstilbudene som finnes.*

	<p>2. Faglig råd for elektrofag støtter <i>ikke</i> forslaget om å etablere fire arbeidsgrupper på tvers av utdanningsprogrammene, og viser til argumentasjon gitt i brev sendt direktoratet fra NHO og LO. Faglig råd elektro stiller seg for øvrig bak alle deler i NHO og LO's brev til direktoratet. Med utgangspunkt i mandatet kan ikke rådet se hvilke forslag disse gruppene skal kunne komme med som ikke de faglige rådene samlet skal kunne gi. Rådsmedlemmene med nettverk inn i organisasjonene representerer landets fremste kompetanse både når det gjelder elektrofagene og utdanningsfaglige spørsmål innen elektro.</p> <p>3. Faglig råd for elektrofag mener at oppgaven med å vurdere arbeidslivets behov og å foreslå endringer i tilbudsstrukturen ligger i mandatet til det faglige rådet. Hvis rådet mangler fagkompetanse kan det, i samsvar med mandatet, opprettes felles arbeidsgrupper under det faglige rådet, eller på tvers av faglige råd. Rådet mener det er viktig med eksterne impulser, men disse kan trekkes inn og organiseres etter behov ut fra rådene selv, samt se sammenhengen med rådets utviklingsarbeid. Ressursene som er tiltenkt arbeidet må tilflyte de faglige rådene som selv har de beste forutsetningene for å vurdere hvilke eksterne ressurser det bør trekkes på; det være seg forskere, representanter fra skole eller andre representanter fra arbeidslivet</p> <p>4. Faglig råd for elektrofag ønsker å opprette grupper <u>under</u> det faglige rådet, etter behov, og som støtte for arbeidet i rådet. Rådet har gode erfaringer med allerede etablerte grupper, for eksempel i togelektrikerfaget og i skipselektrikerfaget. Begge disse arbeidsgruppene vurderer fagenes innhold, opplæringsmodeller og plassering i tilbudsstrukturen. Rådet er også opptatt av å rekruttere fra et bredt mangfold hvor også kjønn og kjønnsbalanse inngår både i skole og i bedrift. Rådet følger med stor interesse partene i arbeidslivets arbeid og fylkeskommunens engasjement knyttet til disse utfordringene.</p> <p>5. Det faglige rådet mener det overordnede perspektivet kan ivaretas ved samarbeid mellom de faglige rådene og i SRY.</p> <p>I tillegg foreslår rådet at det vurderes om Kunnskapsdepartementets prosjekt om fremtidige kompetansebehov kan knyttes opp mot gjennomgangen av tilbudsstrukturen. Prosjektet skal utvikle et system for analyse og formidling av fremtidige kompetansebehov. Forskningsmiljøer, SSB, departementer, direktorater og andre aktører fra utdanningssystemet og arbeidslivet deltar i arbeidet. Resultatene kan være interessante for rådenes arbeid. Disse bør derfor utfordres til å kommentere strukturelle utfordringer og behov for endringer i tilbudsstrukturen de mener norsk fag- og yrkesopplæring står overfor.</p>
5-2015	<p>Forslag til bestilling til faglig råd – Utviklingsredegjørelse for 2015/2016</p> <p>Utdanningsdirektoratet vil sende ut del 1 av bestillingen i slutten av februar 2015. De faglige rådene må besvare oppdraget skriftlig innen 1. oktober 2015. Bestillingen vil inneholde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktisk informasjon om gjennomføringen av oppdraget. 2. Oppsummering av forrige toårsperiode. 3. Oppsummering av statistikk og forskning. 4. Utdanningsdirektoratets spørsmål til de faglige rådene knyttet til fagenes relevans.

	<p>Utdanningsdirektoratet vil sende ut del 2 av bestillingen i midten av oktober 2015. De faglige rådene må besvare oppdraget skriftlig innen 1. mars 2016. Bestillingen vil inneholde:</p> <p>5. Rapport(er) fra arbeidsgruppe(r) 6. Spørsmål til de faglige rådene knyttet til innholdet og vurderingene/anbefalingene i disse rapportene. 7. Fritekstfelt.</p> <p>De faglige rådene skal levere en delrapport 1. oktober som arbeidsgruppene som arbeider med tilbudsstrukturen også mottar. Oppdraget skal fullføres innen 1. mars 2016, men direktoratet oppfordrer til å levere inn endringsforslag fortløpende. Rådene bestemmer selv hvordan de skal organisere arbeidet.</p> <p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Faglig råd for elektrofag har ingen kommentarer til første del av oppdraget om utarbeiding av utviklingsredegjørelse for 2016. Rådet vil, som følge av redegjørelsen, på nytt se på behovet for endringer i læreplaner, tilbudsstruktur og andre rammebetingelser for elektrofagene.</i> 2. <i>Når det gjelder punkt fem om rapporter fra arbeidsgrupper, forutsetter rådet at det her er snakk om interne arbeidsgrupper som er etablert av det faglige rådet for å bidra i deres arbeid.</i> 3. <i>Erfaringer fra arbeidet med utviklingsredegjørelsen for 2014 vise at det er behov for betydelig sekretariatsbistand ved utarbeiding av redegjørelsen og oppfølging av forslagene. Rådet vil gjerne bli orientert om hvilke ressurser som stilles til rådighet for dette arbeidet.</i>
6-2015	<p>Skipselektrikerfaget - forslag til femårig opplæringsløp for skipselektrikeroffiserer (ETO)</p> <p>Direktoratet fikk i brev datert 07.02.2011 i oppdrag å vurdere endringer i skipselektrikerutdanningen (skipselektrikeroffiser) på bakgrunn av endrede krav i STCW-konvensjonen. (IMO-konvensjon som setter kvalifiseringskrav for skipsførere, offiserer og annet vaktgående personell på handelsfartøy). Endringene ville blant annet føre til krav om et eget ferdighetssertifikat for elektrikere på skip. Som en oppfølging av dette, ble det etablert en arbeidsgruppe med deltakelse fra faglig råd som kom med forslag til endringer i læreplanen for elektrikerfaget. Direktoratet sluttet seg til forslaget 01.08.2013.</p> <p>Utdanningsdirektoratet ble i møte med Sjøfartsdirektoratet 19. juni 2014 enige om å etablere en gruppe som skulle arbeide videre med en framtidig modell for skipselektrikerutdanningen. Utdanningsdirektoratet ønsker at det faglige rådet og Sjøfartsdirektoratet i samarbeid med bransjen fremmer forslag til framtidig opplæringsmodell for skipselektrikerfaget.</p> <p>Saken ble drøftet i møte mellom det faglige rådet, Sjøfartsdirektoratet og bransjen torsdag 4. desember 2014. Sjøfarten er underlagt strenge internasjonale konvensjoner og sertifiseringskrav bl a STCW. Gruppen ser derfor for seg et femårs løp, tilsvarende flyfagene. Opplæringsløpet omfatter nødvendig fartstid, sikkerhetskurs osv som kreves etter STCW. Etter fem år avlegges fagprøve og mulighet til å søke om kompetansesertifikat som skipselektrikeroffiser.</p> <p>Det ble bestemt at opplæringskontorene og skolene (Inge Jarl Austad og Ragnar Næss) har laget en modell for gjennomføring av skipselektrikeroffiserutdanningen. Forslaget ble lagt fram for AU 12. februar 2015. AU anbefaler løsningen som arbeidsgruppa anbefaler, og som gjengis i forslaget til vedtak under.</p>

Dette er første fase, hvor det søkes om endret opplæringsmodell. Utforming av læreplaner mv vil bli drøftet på senere tidspunkt. Det samme gjelder spørsmålet om tilbudet skal søkes som statsfinansiert landslinje.

Rådet vil, dersom forslaget anbefales, i samarbeid med andre berørte myndigheter og organisasjoner, søke faget godkjent med de forutsetninger som er gitt.

Vedtak:

- 1. Direktoratet fikk i brev datert 07.02.2011 i oppdrag å vurdere endringer i skipselektrikerutdanningen (skipselektrikeroffiser) på bakgrunn av endrede krav i STCW-konvensjonen. (IMO-konvensjon som setter kvalifiseringskrav for skipsførere, offiserer og annet vaktgående personell på handelsfartøy). Endringene vil blant annet føre til krav om et eget kompetansesertifikat for elektrikere på skip. Utdanningen må være tilpasset konvensjonen innen 1. januar 2017. Personer som skal avlegge fagprøve januar 2017 vil ordinært tegne lærekontrakt i januar 2015.*
- 2. Faglig råd for elektrofag foreslår at en femårig opplæringsmodell tilsvarende flyfagene innføres for skipselektrikerfaget. Opplæringsløpet som foreslås er slik:*

<p style="text-align: center;">Forslag til opplæring for Elektriker m/ tilleggskompetanse Skipselektrikerassistent (ETR) og Skipselektriker (ETO) 5 års utdanning – 3 år i skole og 2 års læretid</p>	<p style="text-align: center;">Forslag til opplæring for Elektriker m/ tilleggskompetanse Skipselektrikerassistent (ETR) og Skipselektriker (ETO) 5 års utdanning – 3 år i skole og 2 års læretid</p> <p style="text-align: center;">3 år i skole</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ VG1 Elektro ❖ VG2 Elenergi ❖ VG3 Skipselektriker/ Elektriker m/tilleggskompetanse ○ Teoretisk opplæring i tabell A-III/7 og A-III/6 <ul style="list-style-type: none"> ◆ Eksamen ELE 3002 ◆ Eksamen i «Skipselektriker modul» ○ Opplæring i sjøredning, brannvern og røykdykking, grunnleggende førstehjelp og personlig sikkerhet frem til godkjent sertifikat ○ Opplæring i sikringsbevissthet frem til godkjent sertifikat <p style="text-align: center;">2 år i læretid</p> <p>Lærekontrakt (1 år opplæring og 1 år verdiskapning)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Skipselektrikerassistentutdanning (ETR)</i> <ul style="list-style-type: none"> • 12 mnd praktisk opplæring etter tabell A-III/7 på skip/rigg. <ul style="list-style-type: none"> ◆ Praksis dokumenteres i opplæringsbok • Utstedt dokumentasjon på fullført praktisk opplæring som skipselektrikerassistent ihht tabell A-III/7 • Søke om ferdighetssertifikat som skipselektrikerassistent (ETR) ○ <i>Skipselektrikerutdanning (ETO)</i> <ul style="list-style-type: none"> • Opplæring i høyspentteknologi frem til godkjent sertifikat • Opplæring i medisinsk førstehjelp, redningsfarkoster og brannledelse, frem til godkjent sertifikat. • 12 mnd praktisk opplæring etter tabell A-III/6 på skip/rigg. <ul style="list-style-type: none"> ◆ Inkl. kadettid for ETO ◆ Praksis dokumenteres i opplæringsbok/kadettbok • Utstedt dokumentasjon på fullført praktisk opplæring i skipselektrikerfaget ihht tabell A-III/6 ❖ Fagprøve som elektriker med tilleggskompetanse (Fagbrev – elektriker) <ul style="list-style-type: none"> • Søke om kompetansesertifikat som skipselektriker (ETO) <p style="text-align: center;">3. Fullført opplæring skal gi fagbrev som skipselektriker og grunnlag for å søke om kompetansesertifikat som skipselektrikeroffiser (ETO).</p>
7-2015	<p>Forsøk med ny IKT-utdanning – Bleiker vg skole Akershus fylkeskommune/Bleiker vg skole søkte i brev datert 14.11.2013 Utdanningsdirektoratet om forsøk med et nytt vg1 IKT. Faglig råd for elektrofag uttalte seg til søknaden i brev datert 14.03.2014. I uttalelsen anbefalte rådet at forsøket ble gjennomført ut fra vg1 elektro.</p>

	<p>Arbeidsutvalget er gjennom Bleiker vg skole gjort kjent med at Utdanningsdirektoratet overfor Kunnskapsdepartementet anbefaler at det <i>ikke</i> gjøres forsøk med eget vg1 IKT, men at forsøket gjennomføres ut fra <i>vg1 service og samferdsel</i>.</p> <p>I møte med arbeidsutvalget 20.11.2014 var Bleiker vg klare på at de ønsker å gjennomføre forsøket ut fra <i>vg1 elektrofag</i> dersom det gis avslag på forsøk med eget vg1. Akershus fylkeskommune har imidlertid overfor direktoratet sekundært ønsket forsøk ut fra <i>vg1 service og samferdsel</i>, men med kryssløp fra alle vg1.</p> <p>Det ser nå ut til å være en uenighet mellom Bleiker vg og Akershus fylkeskommune om rammene for forsøket. Etter det det faglige rådet forstår, er det heller ikke gitt noe endelig svar på søknaden fra Utdanningsdirektoratet. Det er også et initiativ fra Vinstra vidaregåande skule, Oppland fylkeskommune, om et tilsvarende forsøk.</p> <p><i>(Tilleggsopplysning: Utdanningsdirektoratet godkjente 05.03.2015 forsøket ut fra vg1 service og samferdsel, men med kryssløp fra alle vg1)</i></p> <p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Bleiker videregående skole/Akershus fylkeskommune søkte i 2013 Utdanningsdirektoratet om forsøk med nytt vg1 IKT. Saken har av ulike årsaker stoppet opp. Det faglige rådet har anbefalt at forsøket tar utgangspunkt i vg1 elektro.</i> <i>2. Organisasjonene har bedt om et møte med Akershus fylkeskommune for å bidra til at forsøket kan komme i gang. Det faglige rådet ønsker forsøket gjennomført og evt utvidet. Rådet avventer resultat av møte med Akershus fylkeskommune.</i>
8-2015	<p>Gjennomgang av regelverket om fag- og svenneprøve i forskrift til opplæringsloven</p> <p>De faglige rådene til orientering: Gjennomgang av regelverket om fag-, svenne-, og kompetanseprøve i forskrift til opplæringsloven kap.3</p> <p>Utdanningsdirektoratet har i lengre tid sett behov for en gjennomgang av reglene om fag-, svenne-, og kompetanseprøve i forskrift til opplæringsloven kap.3. Direktoratet starter nå arbeidet med en gjennomgang av disse bestemmelsene der formålet er å bidra til tydeligere, mer oversiktlige og lettere forståelige bestemmelser som gjelder spesielt for fag- og yrkesopplæringen.</p> <p>Direktoratet ønsker å få innspill fra bransjen om endringer de ønsker og ser behov for, og vil invitere til et nærmere samarbeid med de faglige rådene. Direktoratet tar også imot skriftlige innspill på problemstillinger.</p> <p>Utviklingsredegjørelsen 2014 til Faglig råd for elektrofag omtaler fagprøven slik:</p> <p>S 21:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det bør gjøres en gjennomgang av hvordan fagprøven praktiseres i elektrofagene. • Det bør synliggjøres muligheter for en mer tilpasset fagprøve i forhold til kunnskapsløftets Vg3 læreplaner. <p>S 26 togelektriker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Læreplanen for vg3 har i dag følgende tekst: Alle skal opp til fagprøven, som samlet sett normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på seks virkedager. Det er ønskelig med flere dager til fagprøve for å kunne prøve kandidatene i flere deler av faget. Det må være rom for å skrive minimum 6 dager, med mulighet for flere dager for å få plass til bl.a. komponent revisjon. <p>S 37</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Rådet ønsker en gjennomgang av prøvenemndenes og bransjenes erfaringer fra fagprøvene i elektrofagene • Rådet mener det bør vurderes om dagens ordning, hvor det i enkelte fag er mulig å gå opp til fagprøve uten læretid, bør erstattes av en ordning som gir <i>vitnemål</i> etter fullført skole, og <i>fagbrev</i> etter fullført læretid og bestått fagprøve. <p>Aktuelle tema som det kan være relevant å uttale seg om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva skal stå i læreplanen, hva bør stå i vurderingskapitlet? • Bør oppdraget utvides til å omfatte godskrivning, overgang mellom elektrofagene. Elsikkerhet 70? • Hva med planene om endringer i forskriftsbestemmelser om klage på vurdering (ligger i KD)? • Fagprøve etter alternativ vg3 i skole. Skal tre års skoleløp gi fagbrev? • Gjennomføring av fagprøven, bruk av prøvestasjon • Omfang av fagprøven, tilsyn under prøven • Avvikling av Vg3-eksamen (som ikke kan realkompetansevurderes) • Sammensetting av prøvenemnder, oppnevning av prøvenemnder • Kvalifikasjonskrav til prøvenemndsmedlemmer • Godkjenning av eksamen fra teknisk fagskole <p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Fagprøven er avgjørende for god læring og dokumentasjon av kompetanse i elektrofagene. Det faglige rådet og partene ønsker derfor å være tett koplet til alt arbeid med fagprøver i elektrofagene. Rådet stiller derfor spørsmål om hvorfor ikke partene er invitert til et felles møte med fylkeskommunene om arbeidet 19. mars. Rådet mener arbeidet med fag- og svenneprøven må koples til forsøk med avgjørende innflytelse for faglige råd over vg3-læreplaner.</i> 2. <i>Faglig råd for elektrofag etablerer en gruppe som utarbeider innspill til direktoratets gjennomgang av regelverket om fag- og svenneprøve i forskrift til opplæringsloven.</i> 3. <i>Gruppen har følgende sammensetting:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arild Skjølsvold (leder)</i> • <i>Øystein Fagerli</i> • <i>Hans Jacob Edvardsen</i> • <i>Inger Vagle</i> • <i>Åge Lauritsen</i> • <i>Ida Skauge</i> • <i>Kai Christoffersen</i> 4. <i>Det vil være nødvendig å samle gruppa til minst to dagsmøter, det første innen to uker (25.03.2015). Første innspill til direktoratets arbeid fremmes på rådsmøtet onsdag 16.04.2015.</i>
9-2015	<p>Forslag til endringer i læreplan for vg3 togelektrikerfaget</p> <p>Gjennom Spekter mottok Faglig råd for elektrofag 14.11.2012 brev fra Mantena. Bedriften ønsker å få fastsatt i læreplanen at kandidater som skal opp til fagprøve som togelektriker skal ha gjennomført og bestått yrkesteoritisk opplæring, enten som et VG3 kurs, eller tilsvarende i bedrift. Årsaken til dette er at togelektrikere har behov for yrkesteoritisk kunnskap som dekker teknisk- og sikkerhetsmessig utstyr. Dette er ikke tilfredsstillende ivaretatt i læreplanene.</p> <p>Det faglige rådet opprettet en arbeidsgruppe som leverte forslag til endringer av læreplanen. Forslaget ble lagt fram for rådet i møte onsdag 27. november 2013. Forslaget ble senere tatt inn i rådets utviklingsredegjørelse, som ble oversendt Utdanningsdirektoratet 20. mars 2014. Forslaget ble oversendt direktoratet 4.juli 2014.</p>

	<p>Utdanningsdirektoratet gjorde en vurdering av innspillet og bestemte seg for å nedsette en læreplangruppe for videre bearbeiding. Faglig råd for elektrofag foreslo i brev av 8. oktober personer til læreplangruppe, som har anbefalt vedlagt forslag til vg3-læreplan for togelektrikerfaget.</p> <p>Direktoratet har gjennomgått læreplanen og ser at det er store utfordringer med at læreplanen er meget omfattende, veldig detaljert og at noen kompetansemål kan oppfattes som overlappende. For å komme videre foreslår direktoratet to alternativer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alt. 1: Læreplanen sendes på offentlig høring slik den foreligger fra læreplangruppen, med spørsmål i høringen om læreplanens innhold er for omfattende. • Alt. 2: Det nedsettes en ny læreplangruppe som gjør en omfattende gjennomgang av læreplanen. Det betyr en gjennomgang av struktur, innhold og vurdering. <p>Direktoratet ber rådet ta stilling til om læreplanen skal sendes på høring slik den nå foreligger, eller om rådet anbefaler oppstart av en mer omfattende gjennomgang av faget.</p> <p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Faglig råd for elektrofag anbefaler at direktoratet inviterer den eksisterende læreplangruppa og representant fra det faglige rådet til videre arbeid med læreplanen.</i> 2. <i>Følgende forhold må avklares:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Se på kompetansemål, overlapping</i> • <i>Læreplanens omfang, evt behov for utvidet læretid</i>
10-2015	<p>Gjennomgående dokumentasjon</p> <p>Faglig råd for elektrofag ba i brev datert 19.5.2008 Kunnskapsdepartementet og at nye fagarbeidere kommer ut med en dokumentasjon på kompetanse som er tilpasset respektive fagdepartementers forskriftsfestede dokumentasjonskrav. I 2010 ble det startet utprøving av gjennomgående dokumentasjon som førte til at Utdanningsdirektoratet 18.12.2013 anbefalte å forskriftsfeste en ordning med gjennomgående dokumentasjon. Faglig råd for elektrofag skrev i brev datert 07.02.2014 følgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Faglig råd for elektrofag støtter Utdanningsdirektoratets anbefaling til Kunnskapsdepartementet om å forskriftsfeste gjennomgående dokumentasjon i tre utdanningsprogram, inkludert elektro. 2. En forutsetning for at ordningen skal bli nyttig for arbeidslivet er at det, i samarbeid med de faglige rådene, utvikles en hensiktsmessig nasjonal standard for dokumentasjonen. For ikke å tape ytterligere tid, ber det faglige rådet Utdanningsdirektoratet sette i gang dette arbeidet med å utvikle en nasjonal standard – uten å avvente svar fra KD. <p>Det faglige rådet mottok 26.09.2014 invitasjon fra KD til å diskutere gjennomgående dokumentasjon og innflytelse over vg3. Det er fortsatt ikke kommet protokoll fra møtet</p> <p><i>Vedtak:</i> <i>Faglig råd for elektrofag etterlyser referat fra møte i KD.</i></p>
11-2015	<p>Høring - Forslag om sentralt gitt skriftlig eksamen på Vg3/opplæring i bedrift for lærlinger innenfor bygg- og anleggsteknikk og forslag til endringer i eksamensordning for elektrofagene</p>

	<p>Utdanningsdirektoratet har sendt ut forslag om å innføre en sentralt gitt skriftlig eksamen på Vg3 for lærlinger som går på utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk og som har fullført ordinært Vg1 og Vg2 i skole. Direktoratet foreslår endringer i læreplanens vurderingsordning på Vg3/opplæring i bedrift for fagene. Endringene skal etter planen tre i kraft fra 1.8.2015 eller senere. Lenke til høringsbrevet her. Lenke til høringsverktøyet her Høringsfristen er 1. mars 2015.</p> <p>De fleste elektrofagene (elektrikerfaget, energimontørfaget, energioperatørfaget, heismontørfaget, signalmontørfaget, dataelektronikerfaget, telekommunikasjonsmontørfaget og automatiseringsfaget) har allerede vg3-eksamen slik det nå foreslås i byggfagene. Byggfagene ønsker imidlertid kun prøving av programfag (yrkesteori) på vg3-nivå, ikke på vg2. Elektrofagene har i tillegg eksamen etter vg2, siden det er kompetansemål på vg2 som ikke blir videreført og prøvd på vg3.</p> <p>Forslag til endringer i eksamensordning for elektrofagene</p> <p>I elektrofag med vg3-eksamen har praksiskandidater hatt et annet vurderingsgrunnlag enn lærlinger. Det har derfor vært to ulike vg3-eksamener. Direktoratet foreslår å stryke setningsdelen <i>og som er relevante for lærefaget</i> i forskriftsbestemmelsen under.</p> <p><small>opplæring i bedrift som praksiskandidaten tek sikte på å ta fag- eller sveineprøve i.</small></p> <p><small>I lærefag som kjem inn under § 3-52, skal eksamen prøve i kva grad den enkelte praksiskandidaten har nådd kompetansemåla som er fastsette i programfaga for Vg1, Vg2 og eventuelt Vg3 i skole, og som er relevante for lærefaget. Eksamen skal vere bestått fr ein praksiskandidat melder seg til fag- eller sveineprøve.</small></p> <p><u>Eksamen utarbeidast sentralt og sensurerast lokalt.</u></p> <p>Direktoratet mener endringen vil gi et likt vurderingsgrunnlag for både lærlinger og praksiskandidater. I tillegg vil det bli mulig å rydde opp i et komplisert eksamensregime med mange til dels like eksamener. Se §3-55 i forskrift til opplæringsloven: lenke. Se også kapittel 6 i høringsdokumentet: Forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven</p> <p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rådet mener det er uheldig at en høring som også omfatter elektrofag har en overskrift med tittel bygg- og anleggsteknikk 2. Faglig råd for elektrofag støtter de forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven som gjelder elektrofagene.
12-2015	<p>Forslag fra Faglig råd for elektrofag om gjeninnføring av eksamen i programfag på vg1 elektro</p> <p>Faglig råd for elektrofag viser til utviklingsredegjørelse levert 14.02.2014. Et av forslagene i denne var gjeninnføring av sentralt gitt skriftlig eksamen i programfag på vg1 elektro. Rådet vedtok i møte 3. desember 2014 å oversende forslaget, som følger vedlagt.</p> <p>Faglig råd for elektrofag ønsker et opplæringsløp som gir økt gjennomføring og høy kvalitet på fagarbeiderne. Alle virkemidler som kan stimulere til læring i opplæringsløpet må tas i bruk. I tillegg må det være dokumentasjonsordninger på alle nivå i opplæringen som viser elevens og lærlingens kompetanse. Ved innføring av Kunnskapsløftet ble den lokalt gitt eksamen i grunnkurs elektro (nå vg1) avvirket.</p> <p>Rådet mener sentralt gitt eksamen på vg1 bør gjeninnføres av flere årsaker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksamen på vg1 vil gi bedrifter som skal ta inn elever i prosjekt til fordypning på vg2 et bedre grunnlag for å velge deltakere

- Resultat fra vg2 eksamen foreligger ofte ikke når elever søker læreplass. Bedriftene har bare standpunkt karakterer å vurdere søkerne ut fra. Eksamen på vg1 vil gi lærebedriftene bedre informasjon om elevenes kompetanse når de søker læreplass, og kan bidra til flere læreplasser.
- Rådet ønsker at vg1 skal være lokalt tilpasset, men også ha et felles nasjonalt innhold. Sentralgitt skriftlig eksamen på vg1 vil bidra til felles nasjonal kompetanse i elektrofag.
- Rådet mener eksamen på vg1 kan være læringsfremmende. Den vil være noe som elevene kan strekke seg etter, og vil stimulere til økt innsats.

Rådet viser også til forslag fra Faglig råd for service og samferdsel om gjeninnføring av tverrfaglig vg1-eksamen. I forslaget henvises det til en egen undersøkelse som viser at de aller fleste skolene ønsker av vg1-eksamen - ut fra samme argumentasjon som Faglig råd for elektrofag. Utdanningsdirektoratet har avslått søknaden med henvisning til de «grunnleggende føringene for eksamen innen de yrkesfaglige utdanningsprogrammene». Rådet mener imidlertid at departementet bør vurdere om disse uten videre skal videreføres.

Vg1-læreplanen i elektro består av følgende tre fag:

1. Data- og elektronikk-systemer
2. Elenergisystemer
3. Automatiseringssystemer

Rådet ønsker sentralt gitt tverrfaglig eksamen som dekker alle de tre fagene.

Faglig råd for elektrofag mener innføring av eksamen på vg1 vil gi økte kostnader for både fylkeskommunene og Staten. Kostnadene knytter seg til utarbeiding av nasjonale eksamensoppgaver, distribuering av disse til fylkeskommunene, avvikling av eksamen, dokumentasjon av denne, og evt klagebehandling. Rådet mener imidlertid at hensynet til økt gjennomføring, økt læring, økt kvalitet på fagarbeidere og flere læreplasser bør være avgjørende. Faglig råd for elektrofag ber derfor direktoratet gjennom KD foreslå overfor politisk ledelse at sentralgitt skriftlig eksamen gjeninnføres på vg1 elektrofag.

Forslag til oversendelsesbrev foreligger. Av dette følger ytterligere begrunnelse for forslaget.

Vedtak:

Faglig råd for elektrofag viser til at eksamen i grunnkurs elektro (nå vg1) ble avvirket ved innføring av Kunnskapsløftet. Rådet mener at erfaringer har vist at dette var uklokt, og at sentralgitt eksamen på vg1 bør gjeninnføres av flere årsaker:

- *Eksamen på vg1 vil gi bedrifter som skal ta inn elever i prosjekt til fordypning på vg2 et bedre grunnlag for å velge deltakere*
- *Resultat fra vg2 eksamen foreligger ofte ikke når elever søker læreplass. Bedriftene har bare standpunkt karakterer å vurdere søkerne ut fra. Eksamen på vg1 vil gi lærebedriftene bedre informasjon om elevenes kompetanse når de søker læreplass, og kan bidra til flere læreplasser.*
- *Rådet ønsker at vg1 skal være lokalt tilpasset, men også ha et felles nasjonalt innhold. Sentralgitt skriftlig eksamen på vg1 vil bidra til felles nasjonal kompetanse i elektrofag.*
- *Rådet mener eksamen på vg1 kan være læringsfremmende. Den vil være noe som elevene kan strekke seg etter, og vil stimulere til økt innsats.*

Faglig råd for elektrofag ber derfor direktoratet gjennom KD foreslå overfor politisk ledelse at sentralgitt skriftlig eksamen gjeninnføres på vg1 elektrofag.

13-2015	<p>Høring – kryssløp fra Vg2 industrideknologi til Vg3 motormekanikerfaget Utdanningsdirektoratet sender med dette forslag om kryssløp fra Vg2 industrideknologi til Vg3 motormekanikerfaget. Fagene ligger innenfor det samme utdanningsprogrammet, teknikk og industriell produksjon. Forslaget innebærer at elever som har tatt Vg2 industrideknologi kan tegne lærekontrakt i Vg3 motormekanikerfaget. Frist for å sende inn høringsuttalelser er 4. mai 2015.</p> <p><i>Vedtak: Faglig råd for elektrofag avgir ikke høringsuttalelse</i></p>																								
14-2015	<p>Pilot om innflytelse over læreplaner i Vg3 Svein Harald Larsen og Are Solli refererer fra møte i Kunnskapsdepartementet 3. februar 2015. Av hensyn til budsjettet trenger Utdanningsdirektoratet en oversikt over omfanget av læreplanendringer i pilotperioden. De fire faglige rådene skal ha rådsmøter i løpet av februar. Der vil rådene ta opp piloten kunne gi en tilbakemelding på dette. Nytt møte mellom udir og berørte faglige råd blir 13. mars.</p> <p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Faglig råd for elektrofag ønsker at læreplaner på vg3 forløpende kan endres, slik at de er i samsvar med behovet i arbeidslivet. Siden det er arbeidslivet som skal benytte læreplanene, er det også naturlig at organisasjonene i arbeidslivet bestemmer innholdet. Piloten som skal gjennomføres ønskes derfor velkommen.</i> 2. <i>Av forslaget framgår det at det er de faglige rådene som skal utrede og begrunne behovet for endringer. Endringsforslag skal dokumenteres og baseres på forskning, analyser og prognoser, og konsekvensutredes. Det faglige rådet kan uttale seg om kompetansebehov i fagene, men trenger bistand til å organisere prosesser, arbeidsgrupper, innhente dokumentasjon og utarbeide forslag.</i> 3. <i>Faglig råd for elektrofag ønsker å benytte piloten til gjennomgang av en rekke læreplaner. Dette gjelder:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vg3 Automatiseringsfaget</i> • <i>Vg3 Dataelektronikerfaget</i> • <i>Vg3 Kulde- og varmepumpemontørfaget</i> <i>Det faglige rådet har i tillegg et arbeid gående knyttet til Vg3 togelektrikerfaget og Vg3 skipselektrikerfaget.</i> 4. <i>Det faglige rådet ber om at tilstrekkelige ressurser stilles til rådighet for arbeidet.</i> 																								
15-2015	<p>Møteplan 2015</p> <table border="1" data-bbox="312 1554 1458 2063"> <thead> <tr> <th>Arbeidsutvalgsmøter</th> <th>Rådsmøter</th> <th>SRY-møter</th> <th>Fellesmøter:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Onsdag 08.04.2015. Møterom Cosinus, 5. etg</td> <td>Torsdag 16.04.2015 Møterom 3</td> <td></td> <td>26.03.2015.</td> </tr> <tr> <td>Torsdag 21.05.2015. Møterom Cosinus, 5. etg</td> <td>Onsd - torsdag 03-04.06.2015. Møterom Bytes, 3. etg (13 prs)</td> <td>10.06.2015</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Torsdag 20.-fredag 21.08.2015.</td> <td>Onsdag 09.09.2015. Møterom 3</td> <td>10.09.2015</td> <td>27.08.2015.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Onsdag 21.10.2015. Møterom 3</td> <td>29.10.2015</td> <td>03.12.2015.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Onsdag 09.12.2015.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Arbeidsutvalgsmøter	Rådsmøter	SRY-møter	Fellesmøter:	Onsdag 08.04.2015. Møterom Cosinus, 5. etg	Torsdag 16.04.2015 Møterom 3		26.03.2015.	Torsdag 21.05.2015. Møterom Cosinus, 5. etg	Onsd - torsdag 03-04.06.2015. Møterom Bytes, 3. etg (13 prs)	10.06.2015		Torsdag 20.-fredag 21.08.2015.	Onsdag 09.09.2015. Møterom 3	10.09.2015	27.08.2015.		Onsdag 21.10.2015. Møterom 3	29.10.2015	03.12.2015.		Onsdag 09.12.2015.		
Arbeidsutvalgsmøter	Rådsmøter	SRY-møter	Fellesmøter:																						
Onsdag 08.04.2015. Møterom Cosinus, 5. etg	Torsdag 16.04.2015 Møterom 3		26.03.2015.																						
Torsdag 21.05.2015. Møterom Cosinus, 5. etg	Onsd - torsdag 03-04.06.2015. Møterom Bytes, 3. etg (13 prs)	10.06.2015																							
Torsdag 20.-fredag 21.08.2015.	Onsdag 09.09.2015. Møterom 3	10.09.2015	27.08.2015.																						
	Onsdag 21.10.2015. Møterom 3	29.10.2015	03.12.2015.																						
	Onsdag 09.12.2015.																								

	Møterom 3		
	<p><i>Vedtak:</i></p> <ol style="list-style-type: none"><i>1. Rådet ønsker to-dagers møte i juni knyttet til arbeidet med utviklingsredegjørelse og yrkesopplæringsnemndenes rolle.</i><i>2. I tillegg vil det være møteaktiviteter i arbeidsgrupper knyttet til forslag om endringer i vg3-læreplaner, gjennomgang av fag/svenneprøver. Deltakere kan være rådsmedlemmer, varamedlemmer eller eksterne deltakere med nødvendig fagkompetanse. Rådet ber om at nødvendige ressurser stilles til rådighet.</i>		
16-2015	Eventuelt		